

**EVROPSKÉ STŘEDISKO PRO PREVENCI A KONTROLU NEMOCÍ (ECDC),
EVROPSKÁ KOMISE (EC) A SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE (SZO)**
*EUROPEAN CENTRE FOR DISEASE PREVENTION AND CONTROL (ECDC),
EUROPEAN COMMISSION (EC), AND WORLD HEALTH ORGANIZATION (WHO)*

Patnáctileté výročí vydávání časopisu *EUROSURVEILLANCE* v ECDC Stockholm
*The fifteenth anniversary of the ECDC journal *EUROSURVEILLANCE* published in Stockholm*

Bohumír Kříž

8. listopadu 2011 se konal v ECDC slavnostní vědecký seminář k uvedenému výročí [1].

Moderátorem odborné části semináře byl Profesor Argus Nicoll z LSHTM Londýna, který je v současnosti členem ECDC a koordinátorem programu chřipky. Úvodní přednášku o 30letých zkušenostech boje s HIV/AIDS přednesl Kevin Fenton, ředitel národního centra této infekce v ECDC Atlantě. Další přednáška byla věnována problematice nově se objevujících virových infekcí, kterou prezentoval profesor Christian Drosten, ředitel Institutu virologie, University v Bonnu. Třetí přednáška se týkala technologických změn ovlivňujících publikační činnost a všech okolností s tím spojených, kterou přednesla ředitelka PSP Consulting Pipa Smart.

Další část semináře byla zahájena přednáškou Ines Stefens, šéfredaktorkou časopisu, který je evropským peer-reviewed vědeckým časopisem zaměřeným na epidemiologii, surveillance, prevenci a kontrolu přenosných nemocí v Evropě. Byl založen v roce 1995 a do roku 2007 financován společně Evropskou komisí, Institutem de Veille Sanitaire (InFS) v Paříži a Health Protection Agency (HPA) v Londýně. Vydavatelství v Londýně publikovalo *Eurosurveillance* weekly, týdenní „on line“ časopis zaměřený na krátké zprávy a rychlé aktuální informace. Pařížské vydavatelství vydávalo *Eurosurveillance* monthly v papírové i elektronické podobě.

Od března roku 2007 začal být tento časopis vydáván Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) ve Stockholmu. Od ledna roku 2008 jsou obě předchozí elektronické verze (weekly a monthly) časopisu spojeny do týdenního vydávání krátkých a rychlých publikací a dlouhých článků. Čtvrtletně je vydáván časopis v papírové podobě věnovaný jednotlivým infekcím a/či speciálním problematikám. Všechny publikované články jsou indexovány v PubMed/ Medline, Scipulus, EMBASE a EBSCO. Je indexován a abstraktován v Science Citation Index Expanded. První Impact Factor pro rok 2011 je očekáván v průběhu roku 2012.

Paní šéfredaktorka dále seznámila přítomné se současným stavem zajištění činnosti redakce časopisu, konstatovala, že časopis má řadu stálých spolupracovníků, kteří jej zásobují sděleními a články. Průměrně je publikováno po recenzi 40 % zaslaných článků. Zdůraznila jejich vysokou citovanost, která jistě přispěje k udělení IF, uvedla konkrétní případy, kdy časopis jako první publikoval důležité epidemiologické zprávy, události z oblasti veřejného zdravotnic-

tví či výsledky odborné činnosti přispěvatelů.

Během posledních třech let (2009–2011) bylo publikováno více než 600 článků z 29 zemí EU/EEA a více než 30 zemí z ostatní části světa. Hlavním cílem *Eurosurveillance* je publikování včasných informací o probíhajících epidemiích a významných trendech infekčních onemocnění ze všech Evropských zemí. Umožnění včasných zásahů veřejného zdravotnictví je jedním z cílů časopisu. Během pandemie v roce 2009, rychlý pohyb stručných, výstižných a věrohodných peer-review informací vzbudil celosvětovou pozornost. Do 10. srpna 2010, který je považován za oficiální konec pandemie, bylo publikováno více než 120 většinou rychlých sdělení. V mnoha případech se časopis stal prvním vědeckým časopisem hlásícím epidemie nově vzniklých či znovu se navracujících infekcí. Například v roce 2011 první hlášení o výskytu Shiga toxin/verotoxin produkujících *Escherichia coli* O104 v Německu [2–4] a epidemii malárie v Řecku [5] bylo publikováno v *Eurosurveillance*.

Jiné příklady, pojednávající o rezistenci u kapavky, infekci West Nile virem v Evropě a dalších infekcí, jsou toho důkazem.

Survey týkající se profesního zaměření čtenářů časopisu ukázala, že většina jich pracuje v oblasti infekčního lékařství, epidemiologie/veřejném zdravotnictví a vysoké procento v mikrobiologii. Mnoho čtenářů a přispěvatelů zastává vedoucí místa ve světě a používá časopis ve své každodenní práci.

Další den byl věnován technickým otázkám administrace vydávání časopisu. Účastníci byli seznámeni s výsledky statistik s tím spojených a rozděleny do skupin, které řešily návrhy na zlepšení a rozšíření činnosti. Česká republika se nalézá početně ve třetí třetině odběratelů a přispěvatelů časopisu. Pouze 67 přihlášených dostává týdně pravidelně na svoji Emailovou adresu informaci o článcích publikovaných poslední týden. Přihlásit je možno se na adrese www.eurosurveillance.org. Vyžadují pouze jméno a příjmení, emailovou adresu, profesionální zaměření (výběr z návrhu) a stát (z návrhu). Po přihlášení každý čtvrtěk obdržíte názvy článků spolu s jejich internetovou adresou. Po kliknutí se objeví příslušný článek. Články jsou podle svého zaměření rozděleny do skupin: „Rapid communications, Surveillance and outbreak reports, News, případně Articles“. Na uvedené adrese jsou další informace týkající se mj. v minulosti publikovaných článků a vyhledávač podle klíčových slov.

PODĚKOVÁNÍ

V článku byly použity informace poskytnuté ECDC.

LITERATURA

1. Eurosurveillance. Eurosurveillance anniversary scientific seminar. 15 Years. 1996-2011. Stockholm: ECDC; [Accessed 30 Nov 2011]. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/Public/Anniversary/Anniversary.aspx>
2. Frank C, Faber MS, Askar M, Bernard H, Fruth A, Gilsdorf A, et al. Large and ongoing outbreak of haemolytic uraemic syndrome, Germany, May 2011. Euro Surveill. 2011; 16(21): pii=19878. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=19878>
3. Askar M, Faber MS, Frank C, Bernard H, Gilsdorf A, Fruth A, et al. Update on the ongoing outbreak of haemolytic uraemic syndrome due to Shiga toxin-producing *Escherichia coli* (STEC) serotype O104, Germany, May 2011. Euro Surveill. 2011; 16(22): pii=19883. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=19883>
4. Scheutz F, Moller Nielsen E, Frimodt-Moller J, Boisen N, Morabito S, Tozzoli R, et al. Characteristics of the enteroaggregative Shiga toxin/verotoxin-producing *Escherichia coli* O104:H4 strain causing the outbreak of haemolytic uraemic syndrome in Germany, May to June 2011. Euro Surveill. 2011;16(24):pii=19889. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=19889>
5. Danis K, Baka A, Lenglet A, Van Bortel W, Terzaki I, Tseroni M, et al. Autochthonous *Plasmodium vivax* malaria in Greece, 2011. Euro Surveill. 2011;16(42):pii=19993. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=19993>

Po domluvě autora i šéfredaktorů, bude článek uveřejněn souběžně i v časopise Epidemiologie, mikrobiologie a imunologie.

*Doc. MUDr. Bohumír Kříž, CSc.
SZÚ - CEM*